MÁTYÁS KIRÁLY MAGYAR DIPLOMATAI.

— HATODIK KÖZLEMÉNY. —

VIII.

Szántai Mihály.

Magyarország területén Szántó nevezetű helységek nagy számban találtatnak. Nem állapíthatjuk meg, melyikből származik a nevét viselő diplomata, ámbár egyik oklevelében közelebbről is megjelöli, mikor magát »Herczeg-Szántai«-Mihálynak (Michael de Herczeg Szántó) nevezi.[1])

Külföldi egyetemen tanúlt, s a bölcselet (szabadművészetek) mesterének fokozatát szerezte meg.[2])

Az 1465. tavaszán mint királyi titkár szolgált Mátyás udvaránál, az ó-budai társaskáptalan olvasó-kanonokja volt, és Rozgonyi János tárnokmester, ki ekkor mint királyi-követ tartózkodott Rómában, az »apostoli gyertyatartó (aeolitus) szerény czímét eszközölte ki számára.[3])

Első diplomatiai küldetését az 1470-ik év végén kapta. A király, miután ezen év folyamán türelmetlenül várta a pápa állásfoglalását a csehországi bonyodalmakban, és egymásután bocsátotta Rómába Mohorai Miklóst, Veronai Gábort, Karai Lászlót, kétségkivül ugyanazon okból küldötte utánuk

[1]) Kovachich: Formulae. 219.

[2]) Ezen czímet viseli Mátyás 1475 január 9-ikén kelt levelében. II. 372.

[3]) Az 1465 május 28-ikán elintézett kérvény: Supplicationes Pauli II. Vol. 810. f. 117. — Hogy Szántai a következő években is állandóan a királyi udvarnál tartózkodott, bizonyítja az a körülmény, hogy a budai káptalan ügyeiben a préposital vagy ennek távollétében nem az első káptalani méltóság birtokosa az olvasó kanonok, hanem más kanonokok jártak el. Történelmi Tár. XII. 23—27.

Szántai Mihályt, a ki azonban nem tért velök vissza, hanem Rómában maradt. 1471 február 12-ikén ott kötelező iratot állít ki azon díjakról, melyek egy egri egyházmegyei plébánia javára kibocsátott pápai bulláért fizetendők voltak. Ebben özvegy Hunyadi Jánosné káplánjának czímezi magát.[1])

Az 1474-ik évben Mohorai Miklóssal másodízben,[2]) és alighogy hazaérkezett, az 1475-ik év első napjaiban harmadízben küldetett Rómába. Ezen utóbbi alkalommal az ott időző királyi követeknek: Vetési Albert veszprémi püspöknek és Thúz János slavóniai bánnak vitt »bizonyos utasításokat és czikkelyeket«.[3])

Ezen év végén Nápolyban járt, kétségkivül Beatrix Magyarországba jövetelének ügyében. Innen visszatérve, az 1476-ik év elején Rómában, Mátyás megbízásából, bizonyos »előterjesztéseket tett«, mire azonnal folytatni akarta útját hazafelé. A pápa visszatartotta, hogy az ő követével, ki a király részére segélypénzeket volt viendő, együtt utazzék, s abban a kitüntetésben részesítette őt, hogy kamarásai sorába vette föl.[4])

Camisati rieti püspökkel april havában indúlt el. A következő hónapot Velenczében töltötték. Június végén érkeztek Budára.[5])

Rövid ideig pihenhetett csak hazájában. Az ősz elején, nagylaki Jaksics István, Ráczországból bevándorolt és Mátyás királytól dús adományokkal elhalmozott főúr[6]) kiséretében, Velenczébe és Rómába küldetett, a törökök ellen pénzsegítség kieszközlése végett.

A dogénak négy török foglyot szolgáltattak át ajándékul. A tárgyalások folyamán Jaksics kijelentette, hogy azon esetre, ha a signória százezer aranyat ajánlana föl, Mátyás kétszáz-

---

[1]) Pauli IV. Annatarum lib. VII. fol. 82.

[2]) L. Mohorai életrajzát.

[3]) Mátyás király 1475 január 9-ikén értesíti erről Vetésit. M. L. II. 372.

[4]) A pápa őt kamarásának czímezi Mátyás királyhoz irt dátumnélküli levelében, melyben értesiti, hogy visszatartotta udvaránál. Monumenta Vaticana. VI. 99. (Tévesen 1475-re téve.)

[5]) Utjukról több adatot tartalmaz Camisari számadási könyve. A római állami levéltárban.

[6]) Borovszky. Csanádmegye története. I. 124.

ezeret áldozna, és ez a két összeg elegendő volna egy nagy támadó hadjárat költségeinek fedezésére.

A doge válasza kitérően hangzott, általános igéretekre szorítkozott; határozottabb nyilatkozatot akkorra helyezett kilátásba, a mikor Rómából visszatérnek.[1])

Az örök városba deczember havában érkeztek. A töröktől zsákmányolt zászlókat nyújtottak át a pápának, ki segélyösszeget adott nekik át a király részére, és további segélyezése iránt megállapodásait közölte velök.[2])

Szántai Mihály ez alkalommal felhatalmazást eszközölt ki magának több javadalom bírására[3]); mivel a budai kanonokságon kivül az erdélyi káptalanban is volt kanonoki javadalma.[4])

Ugyanekkor Jaksics az uradalmaihoz tartozó nagylaki, kúnágotai és kerekegyházi templomok számára búcsúkat, továbbá az ő »káplánjai« Martinovecz Pál császmai főesperes, Zrakaics György zágrábi kanonok és Bálintfi Mihály urbaveszi plébános részére a pápai káplán czimét eszközölte ki.[5])

Az 1477-ik év február havában érkeztek, haza utazván, Velenczébe, hol előterjesztésökre adott válaszában a doge, a szokásos contestatiók után, és elmondván, hogy közbenjárásával a pápánál bibornok-legátusnak Magyarországba küldetését eszközölte ki, arra kérte a követeket, hassanak oda, hogy uralkodójuk mielőbb a császárral egyességre lépjen, és erejét a törökök ellen fordítsa.[6])

---

[1]) A signoria 1476 november 23-iki végzése. (Deliberationi Senato. vol. XXVII. fol. 111. Kiadatlan.)

[2]) A pápának Mátyás királyhoz intézett, dátum-nélküli két levele. Monumenta Vaticana. VI. 100, 125.

[3]) 1476 decz. 29-ikén elintézett kérvénye. Supplicationes vol. 973. fol. 1.

[4]) Camisari számadásaiban erdélyi kanonoknak czímeztetik. — 1477-ből fönmaradt meghatalmazó irata az erdélyi kanonokságot illető ügyekre vonatkozólag. Kovachich. Formulae. 219. Ugyanott van dátum-nélküli nyugtája Péter moldvai püspöktől visszafizetett 30 forint felől. 234. Ezen kölcsön-ügylet Rómában 1476 elején köttetett, a mikor Péter püspök is ott időzött. (Theiner. II. 449.)

[5]) Az 1477 január 18-ikán elintézett kérvény. Supplicationes vol. 973. fol. 86.

[6]) Az 1477 február 24-ikén kelt végzés i. h. f. 132.

Szántai Mihálynak ez volt utolsó diplomatiai szereplése. A következő években már nem találjuk nevét az ismert emlékekben.

IX.
Kalmancsai Domokos.

Somogymegye Kalmancsa helységéből származott. Atyja Bálint nevet viselt. Valószinűleg *Németi* volt a családi neve,[1] melyet később születési helyének nevével cserélt föl. Tudományos kiképzését a bécsi egyetemen nyerte, melynek tanulói sorába 1450 tavaszán lépett.[2] Bonfin, ki vele Mátyás és Ulászló udvaránál érintkezett, feljegyzé róla nagy történeti munkájának egyik lapján, hogy »okossága és jellemszilárdsága mellett tekintélyes testalkatával és megnyerő arczvonásaival is kitünt«.[3]

1462-ben, mikor először találkozunk vele a közélet terén, a szent Miklósról czímzett székesfehérvári társaskáptalan prépostja volt és a királyi kincstár szolgálatában állott. Több királyi megbizatást nyert ezen esztendőben a fölvidékre. Zápolyai Istvánnal Késmárkot és néhány kisebb szepesi várost az azokban megfészkelt cseh rablók kezeiből kiváltotta;[4] Kassa városától két ízben jelentékeny adóösszegeket hajtott be;[5] Bártfa városát a szent korona visszaváltásának költségeihez való hozzájárulásra szólította föl.[6]

Ez után, a következő tizenkét esztendő folyamán, semmit sem tudunk tevékenysége felől.

1470 nyarán Mohorai Miklós váczi kanonok Rómában időzvén, Kalmancsai részére pápai bullát eszközölt ki, melynek erejénél fogva több egyházi javadalom bírására nyert fölhatalmazást.[7] Ugyanis a királytól egymásután a szegszárdi, somogy-

[1] 1474 október 18-ikán kelt királyi rendelet nevezi őt Németi Domonkosnak. A rá vonatkozó többi királyi okirat csak keresztnevén nevezi.

[2] »Dominicus Valentini de Kalmanczehy« névvel. — Schrauff. Magyarországi tanulók a bécsi egyetemen. 111.

[3] Historia. Decas IV. Lib. V. p. 631.

[4] Wagner. Analecta Scepusii. II. 106.

[5] Kassa város levéltárában két nyugtája maradt fönn. Az egyiket (Zeteni Makó Jakabbal) 1462 augusztus 28-ikán 6422 forintról, a másikat maga október 15-ikén 1500 forintról állít ki.

[6] Wagner. Diplomatarium Sarosiense. 124.

[7] Az 1470 julius 7-ikén elintézett kérvény. Supplicationes. vol. 885. fol. 289.

vári és pannonhalmi apátságokat nyerte adományul.[1]) A nyitrai főesperességet is birta.[2])

Az 1474-ik év első felében a király kegye a székesfehérvári koronázási egyház káptalanának prépostságára léptette elő.[3]) Mikor pedig a szent-szék megerősítését kieszközölte, ezen alkalommal IV. Sixtus pápa az apostoli protonotárius rangjára emelte.[4])

Ugyanezen esztendőben, királyi oklevél tanúsága szerint, az erdélyi királyi jövedelmek administrátorának tisztét viselte.[5])

A következő (1475) év tavaszán kapta az első diplomatiai megbizást. Ekkor István moldvaországi vajda Mátyáshoz küldött követei által bejelentette készségét, hogy a magyar koronának meghódol, és a törökök elleni háborúban részt vesz; a király ezért Domonkos prépostot és Hatvani Gáspárt bízta meg, hogy a vajdától székhelyén Jasszban a hűségi esküt átvegyék, és vele a közös actió tárgyában megállapodásra jussanak. A küldetésben június hó folyamán jártak el.[6])

1476 tavaszán könnyebb feladat jutott néki osztályrészül. A császárhoz és a németországi fejedelmekhez Mátyás meghívását a menyegzői ünnepélyre vitte meg.[7])

1488-ban Lengyelországban járt, mint királyi követ, hogy a két uralkodó alattvalói részéről kölcsönösen elkövetett határsértések és dúlások ügyében egyességet hozzon létre.[8])

Mátyás utóda 1495-ben a váradi püspöki székre emelte.

A tudomány és művészet bőkezű és avatott pártfogója

---

[1]) Az adományozás időpontját nem határozhatjuk meg. Egy 1470-ben kiállított oklevélben »administrator bonorum sancti Martini de Pannonia« czímezi magát. (Körmendi levéltár. Acta familiae Heim. n. 548).

[2]) Az alább idézendő obligatióban czímeztetik igy.

[3]) Ibafalvi Tamás esztergomi kanonok 1474 szeptember 3-ikán kötelezvényt állít ki Kalmancsehi Domokos nevében az 550 frtnyi annaták lefizetéséről, és szeptember 13-ikán, mikor a pápai bulla kiállíttatott, 225 forintot fizetett le. (Liber Annatarum Sixti IV. f. 166.)

[4]) Ibafalvi Tamás szeptember 30-ikán fizette ki a díjakat uo. fol. 238.

[5]) Az 1474 október 18-ikán kelt királyi irat az országos levéltárban.

[6]) Mátyás királynak a vajdához írt dátum-nélküli levele. M. L. I. 314. A vajdának junius 20-ikán a magyar követekhez és ezeknek, junius 28-ikán a királyhoz intézett levelök. Diplom. Eml. IV. 306.

[7]) Bonfin és Eschenloer említik.

[8]) Bunyitay. A váradi püspökség. I. 332—343.

volt. Ékesen díszített négy hártya-codex viseli czímerét. A székesfehérvári koronázó egyházban szent Imre herczegnek emléket állított, és szent Anna tiszteletére kápolnát építtetett.[1])

X.

Sankfalvi Antal.

Sankfalva Gömörmegyében ma is fönnálló magyar helység, a mely nevét nemes családnak kölcsönözte. Ennek tagjai között 1404-ben kiállított oklevél kettőt említ, kik az Antal nevét viselték.[2]) A harmadik, kivel e helyen foglalkozunk, csak több évtizeddel utóbb született.

Egyetemen végezte tanulmányait, a kánoni jogból a tudori fokozatot nyerte el. Zrednai Vitéz János váradi püspök udvarához jutott, és a váradi káptalanban kanonoki javadalmat nyert.[3]) Főpapját 1463 nyarán elkisérte Gráczba, a hol a császárral a korona kiváltása iránt a tárgyalások folytak, és mikor július 24-ikén a szent-kincs a magyar biztosoknak átadatott, ezen szerencsés esemény hírét ő vitte meg Mátyás királynak.[4])

Ily módon kedvező előjelek között megnyílt pályáján feltünően lassan haladott előre. Hét éven át semmit sem tudunk róla. Az 1471-ik évi összeesküvésben nem volt része, sőt első pártfogójának, Vitéz Jánosnak bukása után, a királyi bizalom kiváló jelében részesült. A lengyel királylyal 1472 elején megindult béketárgyalások alkalmával Nifor Imrével Lengyelországba küldetett.[5])

---

[1]) Bonfin. Decas IV. Lib. VIII. f. 471.

[2]) Hazai Oklevéltár. 333.

[3]) Mátyás király 1486. október 2-ikán kelt oklevelében magisternek és váradi kanonoknak czímeztetik. (Magyar Sion. IV. 772). Kétségkivül már nyilvános pályája kezdetén nyerte el a váradi stallumot. Mátyás 1486 június 16-ikán kelt megbizólevelében »decretorum doctor«-nak czímezi.

[4]) Ezt kiemeli Mátyás 1489 november 16-ikán kelt czímer-adományozó oklevelében. (Országos levéltár).

[5]) Az idézett czímer-adományozó oklevél említi ezt. *Dlugoss* írja, hogy a Magyarországba küldött lengyel biztos, a fegyverszünet megkötése után, »cum uno ex baronibus Hungariae *Nimphor* nomine« tért vissza. A lengyel rendek pedig a fegyverszünetet megerősítő (1472 april 22-ikén kelt) oklevélben említik, hogy »cum strenuo domino *Nimphor* nuncio baronum Hungariae« tárgyaltak. (Katona. XV. 578, 584.) Sankfalviról nem tesznek említést. Követtársa, Nifor Imre felől semmit sem tudunk.

Ezután újból tíz esztendeig hallgatnak róla a történeti emlékek.

1482 tavaszán Rómában találjuk. Június 21-ikén a szent Lélek védnöksége alatt álló confraternitás tagjai közé lépett.[1])

Királyi követségben járt itt és Nápolyban.[2])

Az 1486-ik év június 16-ikán Mátyás a milánói fejedelemhez küldi őt. A megbizólevél tanúsága szerint ekkor udvari káplán tisztét töltötte be. Feladata volt uralkodóját kimenteni azért, hogy a Corvin János és Bianca herczegnő között tervezett házasság megkötése végett még nem küldött biztosokat. Emellett »bizonyos más ügyek« is bizattak rá.[3])

Ezek a »más ügyek« jelentékenyebbek voltak, mint a küldetés nyiltan bevallott czélja. Milánóból ugyanis Franciaországba ment, hol a királyi udvarnál Dsem török herczeg kiszolgáltatása érdekében megkezdette a tárgyalásokat,[4]) a melyeket azután a következő évben a váradi püspök folytatott.

Távolléte alatt magasabb egyházi állásra mozdította elő a király. 1486 október 2-án adományozta neki a pozsonyi prépostságot, mely kevéssel előbb a németországi származású Schönberg György diplomata-főpap halálával üresedett meg.

A küldetéséből visszaérkezett Sankfalvi november 11-ikén megjelent Esztergomban az érseki helynök előtt, a kitől az egyházi megerősítést elnyerte.[5])

Mintegy harmadfél esztendőt töltött Pozsonyban, mikor a király bizalma mindenekfölött fontos és kényes megbízásokkal Nápolyba küldötte.

A tárgyalások a miket Sankfalvi 1486-ban és a váradi püspök a következő évben a franczia királyi udvarral folytattak, oly czélból, hogy Dsem török herczeget, kit a János-lovagrend egyik délfranciaországi várában őriztek, neki szolgáltassák ki, — nem vezettek eredményre. A franczia király és a lovagrend

---

[1]) Monumenta Vaticana. Series I. Tom. V. 8.

[2]) Az alább idézendő királyi czímer-adományozó oklevélben említtetik, hogy Rómába és Nápolyba is küldetett.

[3]) A megbízólevél: Mátyás külügyi levelei. II. 303.

[4]) A ferrarai herczeg milánói követének 1486 augusztus 8 és szeptember 19-iki jelentése a modenai állami levéltárban.

[5]) A király és az érseki helynök okiratai: Magyar Sion. IV. 772, 773.

nagymestere Dsemet 1489 február havában Rómába küldötték, s a pápának adták át. Mátyás azonban ekkor sem hagyott föl igyekezeteivel. Egy részről azon volt, hogy igéretekkel és fenyegetésekkel a pápát a herczeg kiszolgáltatására késztesse; másrészről a nápolyi királyt rá akarta bírni, hogy titkos ármánynyal vagy nyílt erőszakkal hatalmába kerítse a herczeget, és azután Magyarországba küldje.

Sankfalvi Antalt bízta meg, hogy erre vonatkozólag előterjesztést tegyen a nápolyi királynak, és felhatalmazta, hogy vele formaszerű szerződést kössön.

Amennyiben arról győződik meg, hogy Ferdinánd király komolyan el van határozva Mátyás kívánságát teljesíteni, — ezen egyetlen ügy tárgyalására és elintézésére kellett szorítkoznia. Ellenkező esetben, ha tapasztalja, hogy Ferdinánd nem érdeklődik elég melegen a török herczeg ügyeért, és az előterjesztésre kitérő módon, vagy üres szavakkal felel: parancsot kapott, hogy egy másik, nem kevésbbé fontos ügyet hozzon szőnyegre.

Mátyásnak, élete végső éveiben, sok keserűséget és nehézséget okozott neje, ki minden módon rá akarta bírni, hogy őt fogadtassa el trónörökösnek a magyar rendek által, és Corvin János trónöröklésének biztosítására vonatkozó tervét ejtse el. Evégett atyja és fivére közbenjárását is igénybe vette, a kik leveleikkel és követek által ostromolták Mátyást. Ez kimeríthetetlen türelemmel viselte a zaklatásokat, amiket az uralkodásvágytól elvakított királyné esztelen erőfeszítésével okozott neki; és mivel őt maga nem volt képes észretéríteni, atyja és fivére által kivánt volna rá hatni. Sankfalvit utasította, hogy a nápolyi királyi udvar előtt a helyzetet teljes nyiltsággal tárja föl.

Maga a király fogalmazta meg az utasitást, mely részletesen foglalta magában mindazt, a mit a prépost a nápolyi trónörökössel, Alfonz calabriai herczeggel közlendő volt. Egyebek között, hogy »a magyarok készebbek magukat egytől-egyig fölkonczoltatni, mint asszony uralmának hódolni«; hogy »a királyné nem nagy mértékben bírja alattvalói szeretetét, és talán nem is szolgáltat okot rá, hogy iránta rokonszenvet

tápláljanak«; és hogy ha a király még életében nem fogadtatja el Corvin Jánost utódjául, halála után az ország rendei könnyen Frigyes császárt választják meg, a ki azután János herczeget is, a királynét is csúfosan kiűzi az országból, sőt megtörténhetik, hogy »ezen mozgalmakban a királynét, mivel nem igen szeretik, ellenségei kegyetlenűl kivégezik.«

Az utasítás végén egy pont van, a melynek tartalmát Sankfalvinak nem a király nevében kellett előadni, hanem úgy, mintha saját aggodalmait tolmácsolná. Ez így hangzott:

»A királyné ő felsége, ha sorsát a király életében nem biztosítja, nagy veszélynek teszi ki magát. Ugyanis most a herczegnek királylyá megválasztását akadályozza, és azt akarja, hogy a király ő felsége halála után ő maga vagy a herczeggel közösen foglalja el a trónt. Egyik sem történhetik meg. Az ország sohasem egyeznék bele, hogy asszonyt uraljon; ketten pedig közösen nem kormányozhatnának czélszerűen, és a megoszlott ország elpusztulna. De továbbá ha az örökösödés ügyének elintézése előtt, a míg a királyné ő felsége és a herczeg egymással versengenek, találna a királyi felség meghalni, és a herczeg, akár atyja érdemei, akár fegyver hatalmával, a trón birtokába jutna, (a calabriai herczeg) magas bölcseségével és magas értelmességével megitélheti, hogy miképen bánnék a királyné ő felségével, és hogy vajjon megtürné-e őt az országban? A herczeg ugyanis soha sem felejtené el, hogy atyja életében a királyné ő ellene fondorkodott, őt az atyai tróntól meg akarta fosztani, nem akarta és nem engedte, hogy atyja életében választassék meg. Már pedig valószinű, sőt majdnem bizonyos, hogy a herczeg, ha most meg sem választatik, a királyi felség halála után királylyá megválasztatja magát; mert ő lesz az országban a leghatalmasabb; ugyanis már most nagyszámú vár és uradalom kezei között van; a várak parancsnokai, a városok, a kincstárnokok hűségi esküvel kötelezik le magukat neki; a katonaság, sőt az egész ország szereti őt, és ragaszkodik hozzá. Ehhez járul, hogy atyja az összes főpapokat és ugyszólván mind a zászlósurakat mintegy a sárból emelte ki, jótéteményekkel halmozta el; ezek tehát, vagy legalább nagyobb és józanabb részök, hozzá

ragaszkodik atyja érdemei és a tőle vett jótétemények miatt és azért is mert senki józan észszel nem akarná a hálátlanság vádját vonni magára; az egész hadsereg szintén körűle fog sorakozni; ő tehát a királyné ő felsége ellenzése daczára is uralkodóvá, királylyá választatná magát. Ebben az esetben a királyné ő felsége mit várhatna és remélhetne magára és személyére nézve a jövendő királytól? Valószínű, hogy a herczeg úr lelkében az atyjához való ragaszkodást elfojtaná a királyné ő felségétől szenvedett méltatlanság hatása, és nem gondolva az atyja emléke iránt tartozó kegyelettel, bosszút állana, vagy ha egyebet nem is tenne, legalább nem tűrné meg a királynét az országban, mivel gyanus szemmel tekintene rá és félne tőle. Jó volna tehát, ha a calabriai herczeg, a nápolyi király úgy rendelkeznének, és a királyné ő felségének olyan tanácsot adnának, hogy botrányok ne keletkezzenek; ugyanis az előre látott nyilak kevésbbé sebeznek. A királyné elégedjék meg azzal a helyzettel, melyet neki a királyi felség állapitana meg, és azokkal a biztosítékokkal, a miket neki a herczeg úr, a főpapokkal és zászlósurakkal nyújtana; mondjon le a trón elnyerésére czélzó törekvéseiről, mert ezen kivánsága semmi módon nem teljesíthető.«[1])

Igy tehát Mátyás ez alkalommal követének a szavakat is szájába adta, a melyekkel megbizatásának teljesítésében eljárnia kellett.

Sankfalvi május elején indult el Budáról.[2]) Augusztus 13-án a ferrarai herczegnek egyik római ügynöke jelenti, hogy a pozsonyi prépost, ki mintegy két hónapot töltött Nápolyban, Román keresztül, visszatért hazájába.[3])

Sajnos, arról, hogy miképen oldotta meg a rábizott feladatokat, az emlékek nem tudósítanak. Annyit tudunk, hogy Dzsem herczeg megszöktetésére a nápolyi király nem tett kisérletet, és Beatrix ezentúl sem nyugodott meg sorsában.

---

[1]) Az utasítást (dátum-nélküli és csonka példányból) közölte Kovachich. Scriptores minores. II. 341—350.

[2]) A pápai legátus 1489 május 15-ikén kelt jelentésében említi, ezt. (A jelentés eredetije a velenczei Szent-Márk-könyvtárban.)

[3]) Pistacchi Vincze levele a modenai állami levéltárban.

Mindazáltal Mátyás király meg volt elégedve Sankfalvi prépost eljárásával. Kevéssel az ő visszaérkezése után, 1489. október 16-ikán, azzal jutalmazta meg őt, hogy néki és családjának czímert adományozott, mely aranykéztől tartott három nyilat tüntet föl. Az adománylevélben kiemeli a császárnál, a nápolyi, franczia, lengyel királyoknál, a milánói fejedelemnél és a velenczei köztársaságnál viselt követségeit. A czímer használatának jogát kiterjeszti a prépost testvérére Hős Tamásra, ki a király által viselt hadjáratokban hősiesen küzdött, és többször megsebesült, egy ízben testébe három nyil fúródott.[1])

Mátyás utódja, II. Ulászló király, 1492-ben a nyitrai püspökségre emelte Sankfalvit, és Rómába meg Nápolyba küldötte, hogy Beatrixszal kötött titkos házasságának felbontását eszközölje ki.[2]) Meghalt mint váradi püspök.

Fraknói Vilmos.

---

[1]) Az oklevél ki van adva a Turul című folyóiratban. 1880. évf. 208. — A »Magyar Könyvszemle« 1879-ik évfolyamában egy XV. századbeli pontificalét ismertetvén, mivel első lapjára három nyilat feltüntető czímer van festve, első birtokosának Sankfalvi Antalt jelöltem meg. Ez tévedés volt. A három nyilas czímer Filipecz János váradi püspöké (1478—1490), és abban különbözik Sankfalvitól, hogy az utóbbiban a három nyilat kéz tartja, míg az előbbiben a kéz hiányzik.

[2]) Ezen küldetéséről szólok »Erdődi Bakócz Tamás élete« című munkámban.